
GRS Algemeen Bestuur

Voorstel

Zitting van 26 januari 2023
GRS Sociale Dienst Drechtsteden -
GRS Bestuursondersteuning

Steller

F.C. Haisma

Inhoudelijk verantwoordelijke

Portefeuillehouder De Meij

- 10.30u tot 11.00u AB voorstel Bevoegdheden binnen de GR Sociaal (presentatie door Floris Haisma)

Betreft

Zaaknummer 2022-0165406

Voorstel

Beslispunt 1

Kennis nemen door het Algemeen Bestuur van het overzicht van bevoegdheden van de verschillende gremia binnen de GR Sociaal.

Beslispunt 2

Bespreken door het Algemeen Bestuur van de verschillende dilemma's die de huidige bevoegdheden met zich mee brengen.

Beknopte samenvatting

Deze notitie dient twee doelen. Ten eerste het informeren van het AB over de huidige bevoegdheidsverdeling tussen Dagelijks Bestuur, Algemeen Bestuur en gemeentelijke bestuursorganen (colleges en raden) met betrekking tot de GR Sociaal. Ten tweede geeft de notitie input voor een gesprek in het Algemeen Bestuur over de dilemma's die deze bevoegdheidsverdeling met zich mee brengt. Deze dilemma's zijn grofweg terug te voeren op enerzijds het belang van een zorgvuldig besluitvormingsproces waarin de positie van de zeven gemeenten goed is geborgd en anderzijds het belang van wendbaarheid en slagvaardigheid bij het nemen van besluiten binnen de GR Sociaal. Het eerste onderdeel wordt in de AB-vergadering ambtelijk toegelicht, over de dilemma's wordt bestuurlijk het gesprek gevoerd.

Toelichting bij het voorstel

Inleiding

Sinds 2022 is de GR Sociaal een 'college-regeling'. Dat wil zeggen dat de gemeenschappelijke regeling een samenwerking inhoudt tussen de zeven colleges en niet meer (zoals voor 2022 in de GR Drechtsteden), een samenwerking tussen raden, burgemeesters én colleges. Dit houdt in dat alleen bevoegdheden van de colleges kunnen worden overgedragen aan het AB of het DB. Bevoegdheden die gemeenteraden hadden gedelegeerd aan de Drechtraad (zoals het vaststellen van verordeningen), zijn weer teruggegaan naar de gemeenteraden. Zij stellen dus het kaderstellend beleid vast voor de GR sociaal. Voor de vaststelling van kaderstellend beleid is afgesproken dat er een proces wordt

gelopen van SDD en gemeenten gezamenlijk voor de ontwikkeling van dit beleid, waarin de ruimte van gemeenteraden om eigen keuzes te maken wordt gefaciliteerd, zodat de raden beter in positie worden gezet.

De bevoegdheden die colleges hebben op grond van de verschillende wetten en verordeningen die de GR Sociaal uitvoert zijn gedelegeerd (en deels gemandateerd) naar de bestuursorganen van de GR Sociaal: het DB en het AB. Voor enkele onderdelen zijn colleges bevoegd gebleven, dit betreft het vaststellen van nadere regels op het gebied van de Wmo en het minimabeleid. Nadere regels zijn onderdelen van een verordening waarvan de gemeenteraad de vaststelling (in diezelfde verordening) heeft overgedragen naar het college. De vaststelling van nadere regels is voor enkele andere wetten wel overgedragen door colleges aan het AB.

Uitvoerende bevoegdheden (besluiten in individuele gevallen) zijn grotendeels gedelegeerd naar het DB, die deze op zijn beurt heeft gemandateerd binnen de ambtelijke organisatie via een mandaatbesluit. Uit deze bevoegdheid van het DB vloeit voort dat het DB ook beleidsregels mag vaststellen met betrekking tot deze uitvoerende bevoegdheid (artikel 4:81 Awb). Dit is ook vastgelegd in de GR Sociaal. Een uitzondering hierop zijn de Wet inburgering en de Wet op de lijkbezorging, die gemandateerd zijn naar de GR Sociaal en waarvan het DB de uitvoerende bevoegdheden in mandaat uitvoert namens de zeven colleges.

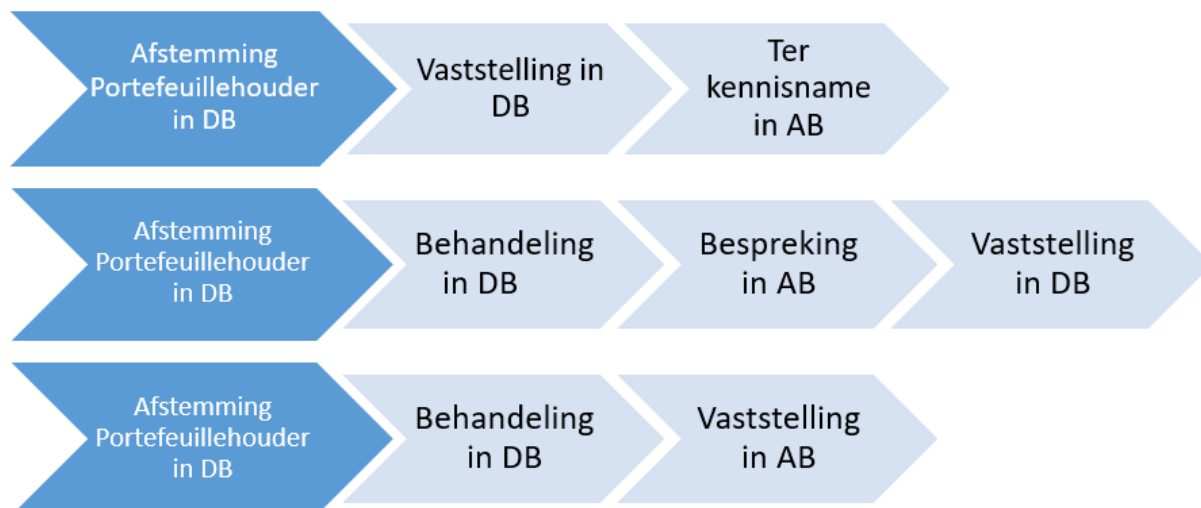
Dilemma's Gemeenteraden

De GR Sociaal heeft de zeven colleges als bestuurlijk opdrachtgever en eigenaar en verhoudt zich dus alleen tot de colleges en niet tot de raden. De bestuurders in het AB en/of DB kunnen wel voor de vraag komen te staan hoe hun rol van bestuurslid zich verhoudt tot hun rol in het college en hun relatie met hun gemeenteraad. Dit kun je bijvoorbeeld terugzien op het moment dat het vaststellen van beleid in de GR Sociaal inhoudelijke en financiële gevolgen heeft en dus kan raken aan bevoegdheden van de colleges en raden (budgetrecht).

Een vraagstuk hierbinnen is het informeren van de gemeenteraden over onderwerpen met betrekking tot de GR Sociaal. Om gemeenteraden te informeren kan het AB een brief opstellen gericht aan de zeven colleges, met het verzoek deze door te sturen aan de gemeenteraden. Hoewel het proces langs DB, AB en colleges (na de ambtelijke voorbereiding) ongeveer twee maanden duurt voordat de informatie bij de raad is aanbelaand, werkt dit in de meeste gevallen goed. Toch doen er zich situaties voor die om meer snelheid vragen om de raden te informeren, bijvoorbeeld bij crisissituaties of wanneer beleidsontwikkelingen elkaar snel opvolgen (bijvoorbeeld bij de uitvoering van de Tozo of de Energietoeslag). Hoe kunnen de raden op een snelle manier geïnformeerd worden met inachtneming van de posities van de colleges?

Vaststelling beleidsregels

Zoals hierboven beschreven is de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen in de GR Sociaal voor de gedelegeerde taken belegd bij het DB. Bij het vaststellen van de GR Sociaal is één van de afwegingen geweest om deze niet bij het AB te beleggen om slagvaardigheid van de GR Sociaal te realiseren. Echter, in de vaststelling van veel van de beleidsregels, zitten vaak veel inhoudelijke afwegingen, die niet zelden ook financiële consequenties hebben. Denk hierbij aan de Beleidsregels minimabeleid of de Beleidsregels Energietoeslag. Om deze reden worden deze beleidsregels dan ook eerst besproken in het AB, alvorens ze, het standpunt van het AB in acht nemend, in het DB worden vastgesteld. Deze route is echter niet slagvaardig, omdat de besluitvorming nu een extra maand in beslag neemt door de vaststelling in het DB. Een alternatief zou zijn om beleidsregels in het AB te laten vaststellen (zie hieronder), hiervoor is een wijziging van de GR Sociaal nodig.

Regelgeving: bevoegdheid

gedelegeerde en gemandateerde taken, zoals o.a. nader beschreven in art 5.1 van de GRS

Beoogd resultaat

Zie bovenstaande.

Argumenten

Zie bovenstaande.

Kanttekeningen

Zie bovenstaande.

Bijlagen

1. 13.1 Overzicht bevoegdheden en gremia.docx